

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Rijken geven armen geen kans

Jan Peters wordt op 6 oktober 2003 tachtig jaar maar klimt nog elke dag in zijn pick-up vrachtwagentje om zijn parochies 'La Democracia' en 'La Gomera' en talloze gehuchten eromheen te bezoeken aan de vochtig-hete westkust van Guatemala, Midden Amerika.

'Padre Juan' werd geboren in Boekel op de Arendnest op 6 oktober 1923 als vierde in het elf kinderen tellend gezin van Cornelis Peters (1888-1975) en Elisabeth van Dooren (1887-1983). Hij kwam uit een familie met veel priesters en zusters. Hij volgde de Latijnse School in Gemert en koos voor een echte missieorde: de Scheutisten. Op 27 juli 1952 werd hij tot priester gewijd.

Zijn orde stuurde hem eerst vier jaar op pad om in parochies als propagandist geld in te zamelen voor de missie.

Op 30 mei 1956 vertekt hij per boot naar zijn missiegebied Guatemala. Aan boord blokt hij op zijn Spaans, de voertaal in Santa Lucia een vroegere Spaanse kolonie aan de Oostkust.

Eind 1959 wordt hij overgeplaatst naar de bergen in het Noorden. Overdag is het er 20° tot 25° celsius en 's nachts is het koud. Hij gaat naar Tactic, een parochie met 30.000 indianen, verdeeld over zestig gehuchten. In 1960 schrijft Peters uit Tactic: "De mensen zijn er nog veel minder ontwikkeld dan in Santa Lucia. De mensen zijn veel armer. De meeste dorpen zijn enkel per paard te bereiken. De paarden hier zijn klein, maar goede bergbeklimmers. Dikwijls gaat het langs smalle weggetjes

en diepe afgronden. We verstaan nog geen sikkepit van de twee indiaanse talen hier (er zijn minstens twintig indiaanse talen) en zo moeten we alles doen door middel van een tolk, wat niet ideaal is. Komt men in een dorp, dan stapt men 200 meter tevoren af en dan komen er zes à acht vrouwen met grote bloemenruikers op je af en één met een wierookvat om zo de priester naar de kerk te leiden. Na de mis maïskoekjes met bruine bonen, want deze arme mensen hebben niets anders."

In 1963 schrijft hij dat de muren van zijn kamer in de pastorie in Tucura afgewerkt zijn: "Het plafond ontbreekt nog maar zal later afgewerkt worden, als de bruine het weer kan trekken."

Lang blijft hij niet in de bergen. In 1968 meldt hij zich vanuit San José, een havenplaats aan de kust van de Stille Oceaan, "die zich daar zo onstuimig op het zwarte

kustzand stort dat er elk jaar zwemmers worden mee-geleurd en verdrinken.

In de havenstad is het slecht op moreel gebied en ik heb de indruk dat dat steeds meer achteruit gaat. Weinig contact met de jeugd. Het is voor hen makkelijker slecht te zijn dan goed en de groten hebben daar veel schuld aan."

Na zijn vakantie in 1969 wordt de Boekelnaar pastoor in 'La Democracia'. Dat is hij tot de dag van vandaag. Het is bloedheet in dit centrum van het suikerriet. Vaak verliest hij misdienaars als de suikerrietkap begint.

Enorme vrachtwagens met suikerriet vernielen er dan de wegen. "Op het kerkplein staan manshoge koppen van de verdwenen Olmeken-beschaving. De beschaving van de latere Maya's is er te bewonderen in een museum van van Doorne (Nederlandse afstamming?)" Kinderen

spelen er basketbal; het gebonk van de bal verstoort zelfs de missen, tot ergernis van de 'padre.'

De kerk ziet er van verre robuust uit; dichterbij zie je het verval, afbladderende verf en golfplaten geteisterd door weer en wind. Jans trots is een harmonium, dat hij van zijn familie heeft gekregen. Daarmee begeleidt een organiste een koor, dat met overgave hard zingt. Na de mis is er vooral belangstelling voor het wijwater, als middel tegen kwalen en onheil. Veel tijd en geld gaan naar processies, waarbij beelden van de H. Familie, de parochieheilige en andere heiligen, in schommelgang op grote draagbaren worden rondgedragen door verklede mannen, vrouwen en kinderen. Op de maat van droefgeestig-trage muziek en begeleid door vuurwerk. In de Goede Week gebeurt dit elke avond, met een accu op een kruiwagen voor de ver-

lichting. Voor de catechese is minder interesse.

'Padre Juan' heeft daar zijn boerenafkomst niet verloochend. Hij koestert zijn dieren: zijn twee hondjes, kippen, eenden en duiven in een door een enorme mangoboom beheerste tuin.

Hij probeert iets te doen aan de landloosheid. "Dat dateert nog uit de vijftiende eeuw, toen Spaanse avonturiers Guatemala veroverden en het vruchtbare laagland onder elkaar verdeelden. De indianen werden naar de bergen verdreven, waar ze op de hellingen voor zichzelf maïs, bonen en koffie verbouwen. Om bij te verdienen moeten ze voor een schijntje suikerriet kappen e.d." De Boekelaar bedelt grond bij elkaar en geeft die samen met een koe aan landloze parochianen, zodat ze in hun eigen levensbehoefte kunnen voorzien. Als de koe kalft moet het kalf naar de volgende op de wachtlijst. Trots laat Peters

zijn wonderbaarlijke koe-vermenigvuldiging zien in gehuchten rond 'La Democracia' waar hij kerken en kapellen heeft gebouwd. "Een ramp voltrok zich onlangs in Los Angeles (De Engelen) waar de koeien stierven door een gifspuitend vliegtuigje. De rijken houden nergens rekening mee. Ze betalen hun arbeiders vaak nog geen euro per dag, terwijl de prijzen almaar stijgen." 's Avonds op de hoek van de pastorie maakt hij met iedereen een praatje en strijkt kinderen over hun bol, al zegt hij ook dat ze veel te laat op straat zwerven. Op zijn vrachtwagentje neemt hij zoveel mogelijk twee misdienaars mee: "Voor de veiligheid. Na de burgeroorlog wemelt het van gewapende mannen. Bijna dagelijks worden auto's en bussen overvallen. Liefst natuurlijk automobilisten zonder getuigen."

Jan Peters (bij de microfoon) tijdens de Toermee, een actie van het thuisfront

Op 8 juni 2025 is in Boekel een monument onthuld voor de Boekelse missionarissen. Tijdens de voorbereidingen voor het realiseren van dit monument is geprobeerd de levensverhalen van deze missionarissen zoveel mogelijk (verder) vast te leggen.

Hieronder een aanvulling op bovenstaande levensbeschrijving, geschreven door Jan & Riky Meulemeesters, in mei 2025.

Pater Jan Peters wordt in 2009 onwel en zakt achter het altaar in elkaar. Als hij in het ziekenhuis in Escuintla niet opknapt, wordt hij overgebracht naar de hoofdstad. Daar wordt hij geopereerd. Hij lijkt op te knappen, maar onverwacht overlijdt hij in zijn slaap, op 28 december 2009, op 86-jarige leeftijd. Twee dagen later wordt hij onder overweldigende belangstelling begraven in zijn parochie La Democracia, Guatemala.